

Protocol

dalla seduta constitutiva dil cussegl da vischnaunca,
venderdis, ils 10 da schaner 2025: allas 20⁰⁰ – 21⁴⁵
Liug: Halla Cons

Presidi: René Epp, president communal
Giusep Lozza, president dil cussegl da vischnaunca

Actuar: Roland Cajacob

Presents:

- | | | |
|-----------------------------|---|---|
| a) Cussegl | Silvia Bucheli-Caduff
Theres Burri Gadola
Silvio Candinas
Felicia Deflorin
Adrian Flepp
Otmar Flepp
Placi Flury
Remo Huonder | Admir Jasarevic
Christian Loretz
Giusep Lozza
Lucas Lutz
Rafael Maissen
Alfred Spescha
Ignaz Venzin |
| b) Suprastonza
communala | René Epp
Clemens Berther
Wendelin Jacomet | Jris Lombris
Paul Flurin Schmidt |
| c) Meinafatschenta | Roland Cajacob | |
| d) Hosps | rodund 50 personas incl. undrai | |

La gliesta da tractandas secloma sco suonda:

1. Avertura entras il president communal
2. Undraziuns
3. Appel
4. Elecziuns:
 - 4.1 da dus dumbravuschs e du(a)s suppleant(a)s per 2025/2028
 - 4.2 dil president, dalla presidenta dil cussegl da vischnaunca per 2025

Saramentaziun da/las autoritads communalas

- 4.3 dil vicepresidente, dalla vicepresidente dil cussegl da vischnaunca per 2025
 - 4.4 digl actuar, dalla actura dil cussegl da vischnaunca per 2025/2028
 - 4.5 dil vicepresidente, dalla vicepresidente communal(a) per 2025
 - 4.6 dalla cumissiun da baghegiar
 - 4.7 dalla cumissiun da menaschi Center Fontauna
5. Agenda 2025
6. Comunicaziuns

1. Avertura entras il president communal René Epp

Preziadas cusseglieras, stimai cussegliers

Stimai commembers dalla cumissiun da gestiun

Preziai collegas da suprastonza

Preziadas convischinas, preziai convischins, stimai tuts presents

Cun grond plascher beneventel jeu Vos cordialmein alla seduta constitutiva dil cussegl da vischnaunca dalla perioda d'uffeci 2025-2028 e giavischel a Vos tuts pigl onn niev tut mo il bien, cunzun cuntentientscha e buna sanadad. Ei fa grond plascher che tonta glied ei seradunada oz cheu ella halla Cons per perseguitar igl andament dalla seduta constitutiva e per undrar las persunas ch'ei s'engaschadas ils davos onns pil beinstar da nossa vischnaunca. Jeu giavischel ina biala sera, sesenti bein e gudi la sera.

In cordial engraziament lessel gia ussa drizzar alla societad da musica per igl accumpignament musical questa sera e per las bialas producziuns. Suentar la part ufficala ein tuts envidai ad in aperitiv per star entgin mument da buna cumpignia.

Cun igl emprend da schaner 2025 ha la nova perioda d'uffeci 2025/2028 per tuttas autoritads communalas e tuttas cumissiuns permanentas dalla vischnaunca da Mustér entschiet. Cun quella caschun vi jeu gratular cordialmein a tuttas persunas reeligidas ed a tuts nieveligi en in u l'auter gremi politic. Jeu sperel sin ina buna e fritgeivla collaboraziun e giavischel a Vos tuts tier l'execuziun da Voss'incarica bia plascher e satisfacziun.

Mo jeu vi era engraziar grondamein a tuttas persunas che han prestau ils davos onns gronda lavur per il beinstar public. Ozildi secapescha ei numnadamein buca pli da sesez ch'ins pren la peda da s'engaschar pil bien dil generaleesser. Per il temps che Vos haveis mess a disposiziun, mo era per Vies survetsch pil beinstar public in grond Dieus paghi.

Persunalmein vi jeu engraziar da cor per la gronda confidonza demussada enviers mia persuna e sincereschel ch'jeu vegnel era a s'engaschar ils proxims quater onns cun tutta forza per il beinstar da nossa vischnaunca e regiun.

Preziadas convischinas, stimai convischins

Avon quater onns haiel jeu menziunau tgei criteris resp. tgei principis fundamentals che valan per mei per la lavur da mintgadi. Quels ein centrals e valan era oz aunc. Bugen vi jeu aunc inagada menziunar quels e far attents sin ils pli impurtonts:

- *Il beinstar general ha tier tut nossas decisiuns adina da restar el center*
- *Segidar cun convischinas e convischins e respectar ils giavischs e lur basegns*
- *Buna comunicaziun interna ed externa, esser transparents, loials e corrects*
- *Luvrar a moda seriosa ed efficienta cun prender decisiuns speditivas e claras*
- *e promover la collegialitad ed in bien spért da collaboraziun.*

Sper la lavur da mintgadi eisi l'obligaziun ed il pensum primar dalla vart strategica da promover e sviluppar vinavon vischnaunca e regiun.

El cantun Grischun e cunzun tier nus ellas regiuns periferas stein nus numnadamein avon grondas sfidas. Aschia ei la munconza da persunal e la munconza da abitaziuns per persunal e per famiglias indigenas fetg acuta. Vitier vegn la demografia e la depopulaziun, ch'ei omnipresenta. Las naschientschas ellas regiuns van plitost anavos, ils mortoris prendan tier ed ils pensiunaments dils proxims onns ston x-zaco vegnir cumpensai.

In auter punct impurtont ein las sfidas intercomunales e regiunales: p.ex. ils fatgs dil scolaresser, la strategia turistica e quella el sector da sanadad.

Gest en quels secturs ei ina strategia intercommunala resp. regionala impurtonta. Ina via comunabla resp. projects intercommunals e regional ein d'instradar cunzun cura ch'ins ei aunc ferm avunda e sa decider davart la direcziun autonom e senza directives da surengiu. Quei entelleg maunca oz denton aunc adina memia savens. Memia biars miran aunc adina mo sils agens interess ed sigl agen profit. Cunzun els secturs da sanadad e scolaresser ei quei buca da cussegiar, ir ina via separada schon insumma buca – perquei che gliez menass sco davos tuttina mo ellas miserias finanzialas ed a liunga vesta lu tgunsch automaticamein ell'isolaziun. Ensemen essan nus ferm e savein muentar bia. Lein perquei empruar da s'avischinar el futur aunc pli fetg ed aschia sorprendere responsablada per nossa generaziun vegnenta. Quei gartegia denton mo sche la solidaritad denter las vischnauncas dalla periferia vegn rinforzada. Nus stuein schar dalla vart la scuidonza e cooperar sur ils cunfins da vischnaunca, mo ensemen savein nus muentar zatgei.

El sector turistic funcziunescha la collaboraziun meglier e meglier. La destinaziun Mustér-Tujetsch-Andermatt duei vegnir rinforzada tec a tec. Treis entochen quater gadas ad onn s'entaupan representants dils impurtonts purtaders da prestaziun, seigi quei dallas vischnauncas Mustér, Sedrun ed Andermatt, dallas pendicularas da Mustér e Sedrun-Andermatt, dallas uniuns turisticas SDT SA e Andermatt-Urserntal Tourismus GmbH e la Andermatt Swiss Alps per discussiunar la strategia, occurrenzas regiunales ni per promover comunablamein ulteriurs projects a liunga vesta. Cun la ASDM (Andermatt Sedrun Disentis Marketing AG) vegn sespruau da vender nossa regiun sco unitad. Ensemen vala ei aschia era da sustener e rinforzar il commerci, la gastronomia e la hotellaria indigena. Buca sco davos duei l'entira regiun turistica Mustér-Sedrun-Andermatt profitar d'ina buna e stretga collaboraziun.

Ina survesta dils davos quater onns (legislatura 2021–2024) demuossa ch'igl ei reussiu alla suprastanza communal da metter sin via – cun biaras fatschentas e votaziuns all'urna – entgins attractivs ed innovativs projects en nossa vischnaunca. Bugen vi jeu resumar e cunzun trer en memoria cuortamein entginas impurtontas ed interessantas fatschentas resp. projects ch'ei vegni realisai resp. in stradai ils davos onns che han giu e han aunc adina ni vegnan ad haver grond'influenza sin nossa vischnaunca. Ed igl ei buca stau pauc, anzi cumparegliau cun autras vischnauncas savein nus mirar anavos sin in tschuppel caussas che nus havein contonschiu comunablaimein. Tut quei ei vegniu grazia alla gronda lavur da bia persunas. Senza igl engaschi, la confidanza ed il sustegn fuss tut quei buca stau pusseivel. Jeu resumeschel:

-
- *La realisaziun dil project innovativ Center Fontauna*
- *Il hotel Acla da Fontauna ei vegnius spazzaus*
- *Ei ha dau ils davos 4 onns ina carta gratuita per indigens durant la stad*
- *La realisaziun dil concept da molocs e l'adattaziun el center da rimnada Raveras*
- *La reducziun dil pei da taglia sin 99%*
- *In stradau il project Ovra Solara Magriel*
- *Il niev magazin "Detg denter nus"*
- *In niev contract da concessiun per las Pendicularas Mustér SA*
- *L'approbaziun dil project dall'avertura Val Segnas ed Uaul Run*
- *Lantschau il project da pilot innovativ dalla micromobilitad (aschinumnai tuk-tuks)*
- *In stradau la sanaziun ed engrondaziun dalla serenera*
- *Approbau las revisiuns parzialas per realisar la scursalera e la punt pendenta*
- *Realisau novas ed attractivas sendas da bike sin basa dil niev concept da bike*
- *Mess sin via mesiras per augmentar l'attractivitat dil vitg*
- *Ed in stradau la revisiun totala dalla planisaziun locala*

Sper quels impurtonts projects ein massa ulteriuras fatschentas pli pintgas vegnidas tractadas e realisadas. La lavur ei stada enorma. Ils resultats cuntentan.

Plinavon eisi in fatg ch'il temps semida, il mund da lavur e l'organisaziun medemamein. Il progress digital, sedutas virtualas, conferenzas da video, homeoffice, laptops, gie il tgamunar e menar persunal ei definitivamein auter che avon onns. Ins sto sesviluppar vinavon. Era enteifer las structuras communalas plitost staticas sto quei schabegiar. Ins ston vegnir pli dynamics e pli flexiblas, ins sto era s'adattar allas novas generaziuns. Ins sto permanentamein semigliurar. Il directura dall'uniun Grischun dil mistregn di: "Il temps semida, las persunas semidan, il marcu da lavur semida. A quellas midadas eisi da suandar e s'adattar al temps.

Aschia ha la suprastanza communal in stradau ella davosa legislatura ensemen cun la firma Curia - la quala cusseglia vischnauncas - il project "Weiterentwicklung Gemeindeorganisation". L'incarica ei cunzun stada d'esser semtgai sin ils pensiunaments che stattan avon porta e sin las sfidas che spetgan. Sper la realisaziun dils projects numnai avon, ein ins pia s'occupai intensivamein cun las structuras operativas futuras dalla vischnaunca da Mustér. Finamira dalla nov'organisaziun ei ina structura semplia ed efficienta. Las vias da decisiun duein esser cuortas, agilas e speditivas. Il mars d'uonn finalmein duei la nova structura operativa vegnir implementada definitivamein.

Ina vischnaunca cun structuras modernas e professiunalas ei la basa per in bien e persistent svilup en nossa vischnaunca. Mo cun nezegiar optimalmein las resursas persunals san las finamiras vegnir contonschidas a moda seriosa, cumpetenta ed efficienta. Nossa vischnaunca, Mustér, nus stuein esser concurrenzabels, el futur pli che zacu. Aschia vala ei era da concentrar en nossa vischnaunca ils mieds finanzials disponibels ed impunder quels a moda efectiva. Consequentamein ston ils mieds finanzials vegni focussai, priorisai e concentrar. Las resursas disponiblas duein vegnir nezegiadadas a moda optimala e las sinergias a moda efficienta. Mo cun ina buna strategia sa il potenzial vegnir tratgs a nez e la sostanza finanziaria vegnir augmentada.

La suprastanza vegn perquei en mintgacass a mirar dad era definir ella nova legislatura ina clara e semplia strategia che porta vinavon nossa vischnaunca. Ina strategia cun claras finamiras realisablas, cun claras prioritads. Nus vegnin a focussar las investiziuns, crear in clar plan da mesiras ed in plan da finanzas corrispudent. Ils pli impurtonts puncts ch'ei cuntegn dalla strategia da svilup e finanzas da nossa vischnaunca pils proxims onns ein segirafranc suandonts gronds projects:

- *Sanaziun ed engrondaziun serenera*
- *Sanaziun dalla Via Cons*
- *Realisaziun d'in Center da sanadad*
- *In luvratori communal modern e conform als basegns futurs*
- *Realisaziun d'ina attractiva purschida d'indoor per famiglias*
- *Igl acquist dalla parcella Hess*
- *Optimar l'infrastructura per nossa cultura indigena*
- *E la projectaziun dalla sanaziun dalla scola populara*

Ei dat aunc massa autras fatschentas ch'ei impurtontas e relevantas pil svilup dalla vischnaunca. Tonaton ein ils projects gest numnai quels che drovan cunzun nossas resursas finanzialas. La suprastanza vegn segirafranc ad informar daferton tier il cussegl da vischnaunca e la populaziun da Mustér cun seras d'informaziun davart ils differents projects.

Las ideas per sviluppar vinavon la vischnaunca duein denton buca mo vegnir ord il miez dallas autoritads communalas, mobein era dil commerci, dalla gastronomia, dil turissem - gie insumma ein buns impuls dad in e scadin convischin adina dumandai e beinvegni. Per in bien avegnir drova ei nus tuts. Era lessel jeu far attents Vus sin valurs, sco mantener las tradiziuns en in vitg, sustener las uniuns da cultura e da sport, esser innovativs, haver novas ideas e finamiras, haver iniziativa privata, ughegiar enzatgei niev e tschappar en quei cun tschaffen ed entusiassem, realisar ideas e siemis. Il vitg viva da nossa activitad. Lein tener ault quella.

Sco jeu haiel gia menziunau alla re-avertura dil Center Fontauna ei premissa per saver prender bunas decisiuns per projects da gronda muntada finanziaria, in bien e realistic plan da finanzas. Quei ei senza dubi la basa. Mo ei drova cunzun era curascha e fidonza. Projects innovativs dalla grondezia sco numnau, p.ex. ina sanaziun dalla serenera ni dalla scola populara, da novas purschidas attractivas d'indoor, sanadad ni cultura ni sco in acquist dalla parcella Hess che ha in enorm potenzial pil svilup da nossa vischnaunca, ein senza dubi cumbinai cun la promptadad d'ir en rescas. Da metter en damonda il status quo. Ei va per bandunar la zona da confort ed esser aviarts per novaziuns e midadas. Quei drova curascha. Quei drova slontsch. Curascha e slontsch ha Mustér denton adina puspei giu. Aschia han entgins piuniers giu la curascha da fundar 1969 las pendicularas da Mustér. Biabein 10 onns pli tard ha la populaziun giu la curascha da construir il center da sport ch'ei oz il Center Fontauna. Igl onn 1993 han ins cun l'ovra solara Desertasol giu la curascha da realisar la entochen lu pli gronda ovra solara ellas alps Svizras cheu tier nus a Mustér. Mo era mintga singula persuna en vischnaunca, seigi quei cun arver ina nova fatschenta, cun surprender in'interpresa ni cun iniziar in project (sco p.ex. quel dalla punt pendent) ha curascha da surprender responsablada. Quei duvrein nus - quei porta vinavon la vischnaunca e la regiun. Quei ei innovaziun e perschuasiun. Curascha, innovaziun e perseveronza ein senza dubi LAS qualitads per haver success a liunga vesta. La curascha da prender igl onn 2020 la decisiun positiva da realisar il Center Fontauna sco quei ch'el seprenta oz, ei sepagada ed il meret dallas convischinas e dils convischins, igl ei la conseguenza dad haver la curascha da sviluppar vinavon nossa vischnaunca. Grazia alla curascha, alla confidonza e perseveronza havein nus oz cheu tier nus a Mustér Pendicularas, ina punt pendent ed in impurtont, attractiv e modern Center da sport e temps liber. Nus astgein esser loschs sil contonschuu. Astgein mirar positiv sin il svilup positiv che nus havein giu entochen ussa en nossa vischnaunca ed ella regiun.

Nus havein era bunas perspectivas. Quellas stuein nus denton exnum nezegiar. Lein aschia mirar anavon, cun energia, bia dinamica, cun entusiassem, plascher e cunzun cun curascha. Seigien nus positivs pli futur. Nossa vischnaunca ha enorm potenzial. Nezegein nus quei potenzial. Communablamein. Cun perschuasiun. Per in bien svilup da nossa vischnaunca, da nossa regiun. Ensemen, cun curascha e tschaffen.

Nossa regiun drova puspei spért da pionier. Persunas che creian en nossa regiun. Persunas che s'engaschan cun plascher ed anim. Innovaziun, perseveronza, persistenza e curascha ein attributs ch'ei characteristics per haver success a liunga vesta. Mo communablamein savein nus purtar vinavon nossa vischnaunca e nossa regiun. Communablamein havein nus la forza necessaria da muentar zatgei. Cumbatter cun unitad per nos interess e nos projects - quei ei miu giavisch, quei dat speronza e svilup.

Jeu vegnel tier la fin: Per in svilup durabel e prospereivel drova ei motivaziun, engaschai e curascha, curascha era per refuormas, toleranza ed aviartadad - forsa era per ideas nunconvenziunalas. La voluntad e la veglia d'agir ussa ed ad uras ei fetg impurtonta, per buca stuer reagir memia tard e sut pressiun. Secapescha communablamein e cun respect. Quei duess esser il credo dil futur. Il pli impurtont denton ei la confidonza in en l'auter, segidar e trer vid il medem sughet. Mo aschia e communablamein contonschin nus nossas grondas finamiras da sviluppar nossa vischnaunca en in bien e ferm futur. Cun engaschi, pissiun e plein curascha per nossa regiun e nossa vischnaunca.

En quei senn: In grond Dieus paghi per Vossa confidonza ed il bien sustegn.

Viva la Surselva. Viva la Cadi. Viva Mustér.

Engraziel fetg.

2. Undraziuns

President communal Rene Epp:

Entgins mandataris han demissiunau per la fin dalla perioda d'uffeci 2021-2024. Las personas che vegnan undradas ein envidadas ed oz presentas. Nus vulein engraziar per lur grond engaschi ed undrar las personas cun respect e tutta gentilezia. Ei secapescha ozildi numnadamein buca da sesez ch'ins unfrescha il temps liber per luvrar pil beinstar public. Igl engaschi public ei buca adina emperneivels e meinsvart cumbinaus cun critica nungiustificada. Denton vuler far endretg a tuts, gliez ei lu tuttina buca pusseivel. Tonpli meretan tut quellas personas ch'ei s'engaschadas cun tschaffen, plascher e plein forza per nossa vischnaunca grond respect, in grond laud ed in cauld engraziament.

Suprastonza communal

Tier la suprastonza communal ha ei dau neginas demissiuns. Cheutras vi jeu engraziar per la fetg buna collaboraziun duront ils davos quater onns. La confidonza e la loialitad enteifer la suprastonza ei da tut temps stada cheu. Era tier fatschentas magari empau pli hanadas havein nus entras ina discussiun, ch'ei adina vegnida menada cun respect ed objectivitat adina anflau ina sligiazion per la caussa. Quei haiel jeu schazegiau fetg e selegrel vinavon d'astgar luvrar ensemen cun Tei Clemens, sco vicepresidente, Jris, Wendelin e Paul. Engraziel fetg.

Roland Cajacob

Roland ha apparteniu al cussegl da vischnaunca durant 4 onns, quei dapi igl onn 2021 entochen l'entschatta digl onn 2024. Roland ei staus ina persuna prudenta, ses votums ha el eligiu beinponderau e tenor tema preferiu. Igl onn 2024 ei Roland vegnius eligius sco successur da Andri Hendry sco meinafatschenta dall'administraziun communal. Ad el engraziein per siu engaschi durant ils davos onns el Cussegl da vischnaunca e giavischein vinavon bia plascher en sia nova funcziun. Engraziel fetg.

Martino Sabbadini (schau perstgisar)

Martino ha apparteniu al cussegl da vischnaunca durant 4 onns, pia naven digl onn 2019 entochen il davos 2022. Martino ha elegiu e dedicau ses votums a ses temas preferi. Engraziel fetg Martino per Tiu grond engaschi pil maun public.

Larissa Fry Schuster

Larissa ha apparteniu al cussegl da vischnaunca medemamein durant ils davos 4 onns, pia naven digl onn 2021 entochen il davos 2024. Larissa ei stada ina persuna fetg engaschada. Ils votums ein cunzun sedrizzai allas tematicas dalla sanadad e digl ambient sco era ulteriurs temas favorisai. Per Tiu engaschi, Larissa, in sincer engraziel fetg.

Helga Probst-Linder

Helga ha apparteniu al cussegl da vischnaunca durant ils davos 8 onns, pia naven digl onn 2017 entochen il davos 2024. Helga ha plinavon presidiau il Cussegl da vischnaunca durant igl onn 2023. Cun premura ha ella dumignau las sfidas dil romontsch, nies lungatg ufficial en vischnaunca. Ils votums da Helga ein adina stai ponderai, clars e sedrizzai allas tematicas favorisadas. Engraziel fetg Helga per Tiu grond engaschi pil maun public.

Mario Flepp

Mario ha medemamein apparteniu al cussegl da vischnaunca durant ils davos 8 onns, pia naven digl onn 2017 entochen il davos 2024. Mario ha plinavon presidiau il Cussegl da vischnaunca durant igl onn 2020. Mario ha demussau grond engaschi durant tut quels onns, quei cun adina puspei analisar e magari metter en damonda singulas fatschentas, quei che ha lantschau ina u l'autra discussiun. Mario ei gia en pensiun e dat aschia vinavon la bitgetta a forzas pli giuvnas. Engraziel fetg Mario per Tiu grond engaschi en favur dil beinstar public e vinavon ina biala pensiun.

Adrian Deflorin

Adrian ha apparteniu al cussegl da vischnaunca durant 10 onns, quei dapi igl onn 2015 entochen igl onn 2024. Plinavon ha el presidiau il Cussegl da vischnaunca durant igl onn 2022. Ses votums ein adina stai fetg ponderai e profundai. Adrian ha cunzun elegiu e dedicau ses votums alla tematica dallas finanzas. Adrian ei tgunsch stau il cusseglier che ha priu investa il pli stedi dils detagls dil preventiv. Sia preparaziun ei adina stada exemplarica. Per Tiu grond engaschi, Adrian, in sincer engraziel fetg.

Armin Manetsch

Armin ha apparteniu al cussegl da vischnaunca buca meins che 12 onns, quei dapi igl onn 2013 entochen igl onn 2024. Plinavon ha el presidiau il Cussegl da vischnaunca durant igl onn 2018. Armin ei staus engaschus fetg ed ha elegiu ses votums bein ponderau, cunzun els secturs dalla collaboraziuns regiunala e d'agricultura. Per Tiu grond engaschi en favur dil beinstar dalla vischnaunca, Armin, engraziel jeu a Ti cordialmein.

Armin Berther

Cheu havein nus ina persuna che ha saviu rimnar duront massa onns gronda experientscha politica. Armin ha numnadamein apparteniu buca meins che 12 onns al cussegl da vischnaunca. Entschiet ha Armin sia carriera igl onn 2013 e calau cun la politica il davos digl onn 2024. Plinavon ha el presidiau il Cussegl da vischnaunca duront igl onn 2019. Armin ha denter auter giu siu focus ellas tematicas dall'agricultura e dil turissem, pia temas che san era semorder. Cun sia iniziativa activa ha el meinsvart dau la direcziun ad ina u l'otra fatschenta el cussegl. Armin, jeu astgel surdar a Ti oz Tia meritada renconuschientscha ed jeu engraziel a Ti cordialmein per Tiu grond engaschi en favur da nossa vischnaunca.

Edgar Durschei

E sco davos havein nus in'ulteriura persuna che ha rimnau duront massa onns gronda experientscha politica. Edgar ha numnadamein era apparteniu 12 onns al cussegl da vischnaunca. Era Edgar ha entschiet sia carriera politica igl onn 2013 e calau cun la politica il davos digl onn 2024. Plinavon ha el presidiau il Cussegl da vischnaunca duront igl onn 2015. Cun ses massa votums ha el adina puspei dau impuls al Cussegl ed aschia fatg reponderar, surluvrar ni meglierar ina u l'otra fatschenta ni project. D'ina persuna ch'ei cunzun s'engaschada fetg en ina specifica caussa numnan ins el Cussegl Grond magari "el vala sco bab da... resp. «er gilt als Vater z.B. des Bündner Hochschulektors». Tier Edgar san ins senz'auter menziunar: «Er gilt als Vater der Steuerfusssekkung» resp. Cunzun muort sia perschuasiun e perseveranza, ni era resistenza ei il pei da taglia ils davos 3 onns vegnius reducius da 120 sin 99%. Edgar ha cunzun teniu ses votums ella tematica finanzas e massa massa auters temas era aunc. Edgar, per Tiu grond engaschi en favur dil beinstar da nossa vischnaunca engraziel jeu a Ti cordialmein.

Cumissiuin da gestiun

Curdin Cajacob (schau perstgisar)

Curdin ha apparteniu duront 4 onns alla cumissiuin da gestiun. Entschiet ha el cun la lavur en quell'impurtonta cumissiuin igl onn 2021 e serrau giu sia lavur il davos digl onn 2024. Curdin ei gia da professiuin igl um dil fatg per specialitads da finanzas. Cun sia experientscha ha el saviu analisar professiuinalmein ils fatgs finansials dalla vischnaunca e dar ses inputs beinponderai. Per Tiu grond engaschi Curdin, in cordial engraziament e tut bien.

Sonia Lutz-Schmid

Sonia ha medemamein apparteniu duront 4 onns alla cumissiuin da gestiun. Igl onn 2021 ha Sonja entschiet ella cumissiuin da gestiun e cun igl onn 2024 calau cun sia gronda lavur. Era Sonia ha saviu baghegiar si duront tut quels onns ina massa experientscha, dabia cumpetenzas finansialas ed ei aschia sevivida en da rudien en quei impurtont post. Cun sia tenuta cordiala e beinponderada ha ella purtau bein enqual bien input. Per Tiu grond engaschi Sonia, in sincer e cordial engraziament.

Flavio Murer

Flavio ha apparteniu duront 4 onns alla cumissiuin da gestiun. Entschiet igl onn 2021 e calau cun il davos 2024. Gia il 2009 entochen il 2016 ei Flavio s'engaschus el Cussegl da vischnaunca. Sia experientscha politica e da finanzas ha medemamein gidau essenzialmein ella lavur dalla cumissiuin. Ses votums magari cun senn dubel ni sco ins di equivocs ha el aunc mintgaton fatg patertgar suenter la suprastanza tgei ch'el ha ussa per propi manegiau ni tgei buca. Tuttavia, han exact quels votums resp. sia analisa dalla situaziun menau tier ina u l'otra conclusiuin. Preziau Flavio, per Tiu grond support, per la buna collaboraziun e Tiu grond engaschi en favur da nossa vischnaunca in grond e sincer "engraziel fetg".

Cussegl da scola

Clarissa Loretz-Duff (schau perstgisar)

Clarissa ha apparteniu al cussegl da scola durant 4 onns. Entschiet igl onn 2021 e serrau giu sia lavur igl onn 2024. Clarissa ha saviu rimnar ina massa experientscha durant ils davos onns el sector dil scolaresser ed ei stada in'impurtanta persuna el ravugl dil cussegl da scola. Engraziel fetg Clarissa per Tiu grond engaschi e tut bien per Tiu futur.

Simon Bergamin

Simon Bergamin ha exequiu cun premura durant buca meins che 16 onns il post sco president dil cussegl da scola. Sia carriera politica ha Simon entschiet cun igl onn 2009 e calau il davos digl onn 2024. Durant quels 16 onns ei Simon Bergamin s'engaschaus cun tutta forza pil scolaresser. Sut l'egida da Simon e grazia a siu bien maun, siu far e demanar bein ponderai ha ei dau el sector dalla formaziun, nua che midadas ein omnipresentas, mai disturbis pli gronds. Las fatschentas han saviu vegnir tractadas e liquidadas aschia che la suprastanza communal ha ils davos onns strusch stuiu vegnir intervegnir. Nossa scola ha funcziunau fetg bein ils davos 16 onns sut Tia egida Simon. Tiu grond grondius engascha meretas Ti nies respect e sincer engraziament. Grond "Dies Paghi" per tut Tia buna lavur prestada. Quei ei Tiu applaus.

Actuar

Ursina Murer-Fatzer

Ursina ha surpriu igl actuariat suenter che Paul Duff ha dau giu quei post igl onn 2020. Aschia ha Ursina durant ils davos 4 onns scret ina massa protocols, quei ch'ei buca adina ina semplia lavur. Cun il post d'actuar ha Ursina saviu assister a quasi tuttas sedutas dil cussegls da vischnaunca ed ha consequentamein saviu, astgau ni forsa era stuiu perseguitar las interessantas, forsa era meinsvart stuffias e liungas debattas dil cussegl. Per Tia incarica Ursina che Ti has da tut temps ademplier per cumpleina cuntentientscha vulein nus engraziel a Ti cordialmein. Engraziel fetg.

Ulteriuras cumissiun e delegaziuns

Ulteriuramein descha ei era d'engraziar a suandontas persunas per lur grond engaschi en favur dil maun public:

Cumissiun da baghegiar

- Simon Bisquolm
- Pascal Beer
- Ursin Huonder
- Ronny Zanin
- Urban Maissen

Cumissiun da menaschi Center Fontauna

- Alfons Quinter (ei era staus ella giunta)
- Anja Klittich Berther

Stab da catastrofas

- Marco Tomaschett
- Andri Hendry

Cumissiun Premi Desertina

- *Ursin Defuns*
- *Hans Huonder*

Corporaziun schigentera solara da gliet Cadi

- *Paul Flurin Schmidt, genau*

3. Appel

Il meinafatschenta Roland Cajacob prelegia ils nums dallas cusseglieras e dils cussegliers da vischnaunca e constatescha che tuts ein presents.

4. Elecziuns

Cusseglier Giusep Lozza sco senior dil cussegl da vischnaunca surpren l'incarica da tgamunar las empremas elecziuns.

4.1 Dus dumbravuschs e dus suppleants da dumbravuschs per 2025/2028

Sco dumbravuschs ein proponi cusseglier Felicia Deflorin e cusseglier Remo Huonder. Ils dus proponi vegnan eligi cun maun pli (art. 4 regul. da fatschentas).

Felicia Deflorin e Remo Huonder vegnan eligi unanimamein.

Sco suppleants da dumbravuschs ein proponi cusseglier Christian Loretz e cusseglier Lucas Lutz. Ils dus proponi vegnan eligi cun maun pli (art. 4 regul. da fatschentas).

Christian Loretz e Lucas Lutz vegnan eligi unanimamein.

4.2 President dil cussegl da vischnaunca 2025

Cusseglier Remo Huonder propona concusseglier Adrian Flepp sco president dil cussegl da vischnaunca per igl onn 2025. El menziunescha l'experientscha e l'integritad da concusseglier Adrian Flepp ed appellescha per il sustegn. Ei dat buca autras propostas. L'elecziun vegn fatga per scrutini (art. 11 al. 4 regul. da fatschentas).

Resultat:

Cedels reparti	15
Cedels returnai	15
Cedels vits e nunvaleivels	2
Cedels valeivels	13

Cun 13 vuschs tier in absolut pli dad 8 vegn Adrian Flepp eligius sco president dil cussegl da vischnaunca da Mustér per igl onn 2025.

Il nieveligiu president Adrian Flepp accepta l'elecziun. En siu plaid engrazia el allas cusseglieras ed als cussegliers per l'elecziun. El selegra d'astgar presidiar il gremi che representa il pievel communal.

Plaid dil president dil cussegl da vischnaunca Adrian Flepp.

*Preziadas concusseglieras e preziai concusseglers
Preziada suprastonza communal, preziada cumissiun da gestiun
Prezias tuts presents, stimai hosps*

Las commembras ed ils commembers dil cussegl han gest elegiu mei sco president dil cussegl da vischnaunca. A vus less admetter miu cordial engraziament per la confidanza demussada. Engraziar less era a tuttas convischinas e convischins per il grond sustegn e per astgar ademplir quella incarica per nossa vischnaunca.

In special engraziament admettel era a mia amitga Livia, mia famiglia e miu contuorn. Vus essas senz'auter era ina raschun, daco ch'jeu astgel star cheu e recitar miu plaid. Engraziel fetg da cor per vies sustegn e vos impurtonts cussegls.

In grond engraziament meretan era ils anteriurs commembers dil cussegl da vischnaunca per lur nunstunchlentu e grond engaschi en favur da nies beinstar. Engraziel fetg!

Ei fa plascher, da tgamunar per in onn il niev e giuven cussegl. Mia incarica vesel jeu sco moderatur e ligiom denter ils gremis politics. Jeu less far quei cun respect, trasparenza ed buna communicaziun. Quei giavischel era a nus tuts per noss cussegls e las debattas tier tuttas fatschentas ch'il futur porta. Gest el temps dad oz, nua che medias, fotografias ed informaziuns san vegnir falsificadas aschi spert, ei quei per mei fetg impurtontas valurs.

Ina sincera perscrutaziun e giudicar las prioritads ei il fundament per il svilup ed il beinstar da nossa vischnaunca. Era vus supplicheschel, preziadas concusseglieras e concusseglers, s'informei e tedlei mintga vart dalla medaglia, premdi decisiuns per il beinstar da tuts e tschessei ils agens interess. Pia seigies marveglius, ed agir buc sin basa da pregiudezis. Nus 15 astgein representar pli u meins 2200 persunas e tals convischins han dau a nus l'incarica da far decisiuns ponderadas per nus tuts.

En general stat Mustér avon differentas provocaziuns el futur e quei en differentas spartas. Il provediment medical, aboliziun da terren da baghegiar e munconza da habitaziuns, depopulaziun e demografia, mo per numnar entgins cavazzins.

Impurtont ei in saun e persistent svilup.

L'innovaziun ei igl impuls e l'unitad dalla populaziun il motor dil svilup en ina vischnaunca e regiun. Nus stuein pia comunablamein prender a dies las sfidas ch'il futur porta. Talas sfidas ha ei era dau el vargau, era lu ha ei dau sligiazziuns per surmuntar ellas. La premissa sto denton esser d'agir e buc da reagir sco era da mantener il bien ed impurtont.

Vinavon less era animar nus tuts da nezegiar las purschidas e l'infrastructura locala ch'il maun public ni era interessents privats porschan. Plinavon era sustener il commerci indigen e las fatschentas localas. Sper il turissem ein las fatschentas indigenas ina impurtonta petga en nossa vischnaunca che porscha bia interessantas plazzas e quei en il liug nua ch'ils auters fan vacanzas. Lein comunablamein star en per ina buna convivenza en vischnaunca.

Cun quels patratgs e giavischs acceptel voss'elecziun. Engraziel fetg ed in grond Dieus paghi.

Ei suonda igl act dalla saramentaziun dil niev president dil cussegl e dil president communal.

Il president dil cussegl Adrian Flepp engira avon Diu d'ademplier tuttas obligaziuns ch'igl uffeci pretenda tenor meglier saver e puder.

Suenter il plaid dil president dil cussegl da vischnaunca Adrian Flepp, vegn il president communal René Epp supplicaus anavon per la saramentaziun.

President communal René Epp engira avon Diu d'ademplier tuttas obligaziuns ch'igl uffeci pretenda tenor siu meglier saver e puder.

Ei suonda la saramentaziun dils ulteriurs commembers dil cussegl da vischnaunca, dalla suprastanza, dil cussegl da scola e dalla cumissiun da gestiun

"Vus sco commembers eligi dil cussegl da vischnaunca, dalla suprastanza communal, dil cussegl da scola ni dalla cumissiun da gestiun empermetteis d'ademplier las obligaziuns da Vies uffeci tenor meglier saver e puder".

4.3 Vicepresident dil cussegl da vischnaunca per 2025

Cussegliera Silvia Bucheli-Caduff propona concussegliera Theres Burri Gadola sco vicepresidente dil cussegl da vischnaunca per igl onn 2025. L'elecziun vegn fatga per scrutini (art. 11 al. 4 regul. da fatschentas).

Resultat:

Cedels reparti	15
Cedels returnai	15
Cedels vits e nunvaleivels	2
Cedels valeivels	13

Cun 13 vuschs tier in absolut pli dad 8 vegn Theres Burri Gadola eligida sco vicepresidente dil cussegl da vischnaunca per igl onn 2025.

4.4 Actuar

La successiun dad Ursina Murer ei aunc aviarta. Ad interim vegn l'administraziun communal a surprender las incaricas digl actuar dil cussegl da vischnaunca.

4.5 Vicepresident communal per 2025/2028

La suprastanza propona genau Clemens Berther sco vicepresidente communal per la perioda d'uffeci 2025/2028.

Il cussegl da vischnaunca elegia unanimamein genau Clemens Berther sco vicepresidente per la perioda d'uffeci 2025/2028.

4.6 Cumissiun da baghegiar

Sco commembers per la cumissiun da baghegiar per la perioda 2025/2028 ein proponi:

- Victor Candinas
- Felicia Deflorin
- Giuanna Desax
- (vacant)

Il proponi vegnan eligi unanimamein dil cussegl da vischnaunca sco commembers dalla cumissiun da baghegiar per la perioda d'uffeci 2025/2028.

Il cau dil departament digl uffeci da baghegiar, genau Wendelin Jacomet, ei ex officio commember dalla cumissiun e president. Per il quart commember dalla cumissiun da baghegiar eis ei entochen oz buca reussiu d'anflar ina persuna. Il responsabels ein vinavon silla tscherca ed engrazian per mintga agid supplementar. Quella persuna vegn elegida ad in dils proxims cussegls.

4.7 Cumissiun da menaschi Center Fontauna

Sco commembers per la cumissiun da menaschi Center Fontauna per la perioda d'uffeci 2025/2028 ein proponi:

- Clemens Berther, genau
- Roland Cajacob
- Linda Maag
- Giusep Lozza
- Tino Schmed

Il proponi vegnan eligi unanimamein dil cussegl da vischnaunca sco commembers dalla cumissiun da menaschi Center Fontauna per la perioda d'uffeci 2025/2028.

5. Agenda 2025

La proposta per l'agenda 2025 secloma sco suonda:

1. venderdis, ils 10 da schaner 2025
Seduta constitutiva
2. venderdis, ils 14 da fevrer 2025
3. mesjamna, ils 26 da mars 2025
4. mesjamna, ils 30 d'avrel 2025
Quen 2024
5. venderdis, ils 30 da matg 2025
6. gievgia, ils 14 d'uost 2025
7. mesjamna, ils 10 da settember 2025
6. mesjamna, ils 5 da november 2025
Preventiv 2026
7. venderdis, ils 5 da december 2025
Seduta finala

Il datums dils 14 da fevver 2025 (Sogn Valentin) e dils 14 d'ost 2025 (da avon Nossaduna d'ost) vegnan mess en damonda. La proposta da midar quels datums vegn prida si ed examinada dils responsabels.

Il cussegl da vischnaunca approbescha l'agenda, cun la resalva ch'ei sa aunc dar ina ni l'autra midada, unanimamein.

6. Comunicaziuns

A caschun da sia seduta dils 16 da december 2024 ha la suprastanza communal eligiu resp. confirmau suandontas persunas ellas differentas cumissiuns e delegaziuns per la perioda d'uffeci 2025/2028:

Sana Surselva

- Suprastanza: René Epp, president
- Delegada: Jiris Lombris, geraua

Regiun Surselva

- Conferenza presidents: René Epp, president
- Suprastanza: René Epp, president

Cussegl d'administraziun Puntreis

Il commembers vegnan eligi dalla Fundaziun. Actualmein fan part: Jris Lombris, geraua e Livio Zanetti.

Fundaziun Puntreis

- President: Christoph Berger
- Commember: Mario Flepp

Cumissiun Premi Desertina

- Presidenta: Jris Lombris, geraua
- Commembers: Placi Flury, Helga Probst-Linder

Cumissiun biblioteca populara

- Presidenta: Jris Lombris, geraua
- Commembers: Ulrike Lechmann, Simona Simonet, Marina Cavelti

Cumissiun giuventetgna Cadi

- Jris Lombris, geraua

Stab da catastrofas:

René Epp (president), Paul Flurin Schmidt (gerau), Ervin Maissen, Urban Maissen, Gion Tenner, Pierino Bisquolm, Simon Cathomen; Roger Lutz, Toni Dermon, Fabian Fry, Roland Cajacob, Romeo Schmed

Il president dil cussegl gratulescha a tut ils funcziunaris per lur elecziun ed engrazia a tuts presents per lur preschientscha. In special engraziament admetta el alla societad da musica per las produenziuns musicalas che han regalau alla seduta constitutiva la dueivla tempra festiva.

Tuts presents vegnan envidai ad in aperitiv el foyer dalla halla Cons. Il president siara la seduta constitutiva dalla perioda d'uffeci 2025/2028 allas 21⁴⁵.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér

Il president:

Igl actuar:



Adrian Flepp



Roland Cajacob